

TARKASTAJIEN TR-MITTAUKSEN OHJEET / HYVÄKSYMISPERUSTEET

Työmaasta arvioidaan kaikki alueet joihin yksikin työntekijä saattaa mennä. Täysin valmiita huoneistoja/huoneita/alueita ja kulkueristettyjä alueita ei havainnoida.

Tämä tarkastajien ohje täydentää TR-mittari 2010 opasta.

Yritykset voivat poiketa TR-mittarissa havainnoitavien asioiden luettelosta. Myöskään käyttöönotto- tai määräaikaistarkastuksia ei arvioida tarkastajien tekemissä mittauksissa. Näiden puutteiden esille tullessa voidaan antaa kuitenkin viranomaisohjeistusta.

1) Työskentely

Työntekijän yhtäaikainen riskinotto ja suojaimien käytön laiminlyönti aiheuttaa vain yhden väärin – merkinnän työskentelyosioon. Jokainen työmaalla työskentelevä työntekijä arvioidaan joko yhdellä oikein tai väärin merkinnällä.

SUOJAIMET

- Aina käytössä:
  - leukahihnallinen suojakypärä,
  - silmiensuojaus; suojavisiiri tai suojalasit sekä erikseen koneiden käyttöohjeiden määrittelemä silmien suojaus
  - turvajalkineet
  - heijastavaa varoitusvaatetus
    - Varoitusvaatetuksessa on oltava huomioväriä ja heijastimet yläosassa työmaalla työskennellessä. (vaatetuksen oltava vähintään 2-luokkaa yläosasta, tieliikenteen ohjauksessa/rajaamattomalla alueella liikenteessä vaatetus kokonaisuudessaan 3-luokka. EN 471 / EN ISO 20471:2013)
- Moottorisahan (ketjusahan) käytön suojaimet rakennustyömaalla:
  - Silmiensuojaus, suojakypärä ja kuulonsuojaus
  - Viiltosuojalla varustetut suojajalkineet (mikäli ei pystytä arvioimaan viiltosuojaa, mutta muut suojaimet kunnossa, merkitään oikein havainto)
  - Viiltosuojahousut, -avohaalarit tai -lahkeet
  - Heijastava varoitusvaatetus kuten muussakin rakennustyössä
- Runkovaiheessa ylimmällä holvilla valjaat käytössä; puettuina ja köydet kiinnitettynä putoamisvaarallisella alueella. Valjaiden ja köysien oltava vähintään holvilla, jotta saadaan käyttöön tarvittaessa, jos eivät ole yllä.
- Nivel- ja teleskoopinostimen korissa työskennellessä valjaat kiinnitettynä nostokoriin. (myös autoalustaiset sekä kurottajan henkilökorit)
- Muut suojaimet tarvittaessa, esimerkiksi:
  - Pölyävissä töissä hengityksensuojaus
  - Melutöissä kuulonsuojaus kaikille melun vaikutuspiirissä oleville

- Tulitöissä heijastava palonsuojavaatetus (huomautus, jos kierroksella ei varmuutta tai ei saada havaittua eli oikein merkintä, jos muut suojaimet kunnossa)

RISKINOTTO:

- Yhtäaikainen riskinotto ja henkilökohtaisen suojaimen käytön laiminlyönti aiheuttaa vain yhden väärin-merkinnän.
- Kohdan arvioinnissa tulee korostaa ilmiselvän riskinoton merkitystä. Erityistä turvallisuusmääräysten asiantuntemusta ei voida edellyttää. Omaan ammattialaan kuuluvien koneiden ja laitteiden käyttöön liittyvät määräykset on kyllä tunnettava (esim. hitsaajalta tulityömääräykset), jolloin väärin-merkintä riskinotosta, mikäli sammutin puuttuu tulityössä.
- Riskinottoa, josta tehdään väärin merkintä:
  - esim. rikkinäinen jatkojohto ja kulmahiomakoneen rikkomasuojuksen puuttuminen konetta käytettäessä.
  - Jos A-tikkaita käyttää painuvalla tai epätasaisella alustalla (kaatumisvaara)
  - Jos työntekijä työskentelee esimerkiksi styrox-paketin päällä, puuttuvasta työtasosta ei tehdä teline-havaintoa vaan asia merkitään riskinotoksi.
  - Työkäytössä olevan telineen pyörät lukitsematta, jolloin riskinotto, mutta siirreltävä teline oikein, jos mahdollista lukita (arviointi telineisiin). Jos pyöriä ei ole mahdollista lukita, niin myös teline-merkintä. Pyörien tulee olla aina lukittu käytön aikana.
  - Telineen pystyjen nouseminen riskinottoa, jos telineessä on kulkutie. Jos kulkutiekkin puuttuu niin virhe lisäksi telineisiin.
  - Jos sirkkelin teränsuoja on yläasennossa kun työntekijä käyttää sitä, tehdään merkintä riskinotosta. Jos suoja on poistettu koneesta, väärin-merkintä lisäksi koneisiin ja laitteisiin (myös riskinotto merkitään väärin).
  - Tilanteessa, jossa kaiteettomalla parvekkeella tai muulla selvästi suojaamattomalla reunalla työntekijä ilman valjaita, niin tällöin arvioidaan työskentely ja putoamissuojaus. Riskinottoa ei arvioida, jos työntekijä työskentelee 70 cm ikkuna-aukon vieressä. Tällöin merkintä vain ikkuna-aukosta putoamissuojaus-kohtaan.

2) Telineet, kulkusillat ja tikkaat

Kaikki telineet, porrastornit, työpukit sekä a-tikkaat arvioidaan, mikäli ne eivät ole varastoalueella/konteissa/ käyttökielto-merkittyjä. Nojatikkaat arvioidaan aina käytössä tai ne on jätetty selvästi käyttöpaikalle (esim. työalustana, kulkutienä).

- Julkisivutelineen osalta havainnot tehdään seuraavasti:
  - yksi havainto telineen jokaisesta tasosta; havaintoon kuuluvat työtaso sekä kaiteet (kaiteissa oltava 2 johdetta sekä jalkalista). Tasot on lukittava käyttöohjeen mukaisesti.
  - telineen nousutie havainnoidaan yhtenä kokonaisuutena. Jos useampi nousutie, niin jokainen nousu arvioidaan.
  - yksi havainto ankkuroinnista ja jäykistyksestä

- yksi havainto perustamisesta
→ edellä mainitut havainnot tehdään telineestä kultakin rakennuksen sivulta erikseen.

- Pitkä tai ulokkeellinen teline jaetaan ruutuihin sen mukaan millaisen alueen voi "yhdeksi seisomalta nähdä". Lähtökohtaisesti yksi rakennuksen sivu on yksi havaittava ruutu, jos useita parvekkeita, muita ulokkeita tai erittäin pitkä sivu, voidaan telinetason ruutu jakaa useampaan osaan.
- Telineen ja rakenteen välissä oltava suojakaiteet (2 johdetta ja jalkalista), jos väli on yli 25 cm ja putoamiskorkeus yli 2m tai erityinen tapaturmanvaara alapuolella.
- Telinekortin puuttuminen ei aiheuta väärin-merkintää niin siirrettävien kuin muidenkaan telineiden tai porrastornien osalta. (Telinekorttien puutteista viranomaisohjeistus, mutta ei merkata tr:ssä väärin.)
- Telineetasojen ja nousujen järjestys arvioidaan kohdassa 6 a.

- Siirrettävä teline (yksi havainto telineisiin)
  - askelmallinen nousu, jos tason korkeus yli 0,5 m
  - pyörien lukintamahdollisuus
  - kaiteet (2 johdetta ja jalkalista) yli 2m tai erityinen tapaturmanvaara alapuolella. Telineen ja rakenteen välissä oltava suojakaiteet, jos väli on yli 25 cm, kun putoamiskorkeus yli 2m
  - Seisontavakavuus riittävä (tarvittaessa lisätuenta)
  - Yli 2 m korkeassa siirrettävässä telineessä on oltava sisäpuolinen askelmallinen kulkutie
  - Työtasojen järjestys arvioidaan kohdassa 6 a

- Porrastorni (yksi havainto telineisiin)
  - Arvioidaan kuten telineet, mutta porrastornista tehdään yksi havainto telineisiin ja järjestys arvioidaan erikseen kohdassa 6 a yhtenä havaintona
  - Porrastornin lepotasoilla oltava jalkalistat suojakaiteiden osana.
  - Telineen ja rakenteen välissä oltava suojakaiteet (2 johdetta ja jalkalista), jos väli on yli 25 cm ja putoamiskorkeus yli 2m

- Työpukki (yksi havainto yhdestä pukista)
  - askelmallinen nousu molemmin puolin tai ohiastumissuoja/-lista yli 0,5m korkeissa
  - vakavuus ja rakenteellinen kunto
  - työtason ja askelmien mitat
  - korkeus enintään 2 m
  - pukeissa askelmanousut voivat olla päädyissä, jos täyttävät mitat ja löytyvät molemmista päädyistä

- A-tikas (yksi havainto yhdestä a-tikkaasta)
  - ammattikäyttöön tarkoitetut
  - oltava lukittavissa työskentelyn ajaksi
  - A-tikasta saa käyttää pääsääntöisesti työalustana vain siten, että työtaso on alle metrin korkeudessa.
  - A-tikkailta ei saa tehdä töitä, joissa vaaditaan suurta voiman käyttöä eikä palovaarallisia töitä (kaatumisvaara), jos ei täyty työpukin vakavuusvaatimuksia
  - A-tikasta saa käyttää työtelineen tai – pukin sijaan työalustana 1-2 metrin korkeudessa vain silloin, kun se on seisontavakavuudeltaan työpukille asetettujen

vaatimusten mukainen. Tällöin A-tikkaan kaatumisvaara on estetty ja sitä voidaan käyttää kuin työpukkia.

- A-tikkailla työskentely on kielletty rakennustyössä yli kahden metrin tikkaan tasolla / askelmalla seisten.

- Nojatikas (yksi havainto yhdestä nojatikkaasta)
  - nojatikkaita ei saa käyttää työalustana
  - vain tilapäisiin ja kertaluonteisiin kulkuihin, nostoapuvälineiden irrottamiseen, lyhytaikaisiin kertaluonteisiin töihin, max pituus 6 m
  - kaatuminen ja siirtyminen oltava estettynä
  - tikkaiden oltava rakenteellisesti ehjät
  - nojatikkaat arvioidaan aina käytössä ollessa tai kun ne ovat selvästi olleet käytössä, vaikka niillä ei tarkastushetkellä työskennellä

- Työnaikaiset kulku- ja nousutiet sekä työtasot (yksi havainto jokaisesta erikseen)
  - Työnaikaisissa muutaman askelman portaissa oltava käsijohde toisella puolella (0,5- 1,5 m)
  - Kun työnaikaiset portaat ovat yli 1,5 m korkeat, tulee niissä olla kaiteet koko pituudelta molemmin puolin. Kaiteissa oltava 2 johdetta ja jalkalista. Reisilankku voi korvata jalkalistan, jos askelma jää "reisilankun / -putkien" sisään.
  - Askelmat, portaat tai kulkusilta vaaditaan, jos tasoero on suurempi kuin 0,5 m. A-tikkaita, työpukkeja tms. ei hyväksytä nousuteiksi (väärin havainto).
  - Työnaikaisissa kulkusilloissa (luiska) liukkaus on oltava torjuttu tarvittaessa. Kaide kuten työnaikaisissa portaissa.
  - Rakennettavalle holville ja konehuoneeseen kulku pitää järjestää vähintään askelmatikkailla, jossa on käsijohde vähintään toisella puolella. Kulun tulee olla lukittuna siten, ettei se pääse siirtymään tai kaatumaan.
  - Yksi havainto jokaisesta työnaikaisesta portaasta, kulkusillasta ja työtasosta. Jos askelmat menevät samassa kohtaa, esimerkiksi sokkelin yli molemmin puolin, arvioidaan kulkutie kahtena havaintona.
  - Kerrosten välillä olevia lopullisia portaita ei arvioida. Niistä arvio tehdään putoamissuojaukseen, valaistukseen, järjestykseen sekä pölyyn.
  - Hissikuilujen työtasoksi hyväksytään taso, jonka etäisyys seinästä takareunassa ja sivuilta on pienempi kuin 25 cm. Etäreunassa etäisyys seinästä saa olla enintään 10 cm. Taso saa olla enintään 50 cm kerrosta-alempana. Hissikuilussa olevaa työtasoa ei arvioida tähän sarakkeeseen, jos hissikuiluun meno on estetty suojakaiteella (3 johdetta). Tällöin merkintä putoamissuojaukseen.
  - Muottien ja valutasojen työtasosta, noususta ja kaiteista tehdään yksi havainto. Suojakaiteissa oltava 3 johdetta
  - Suojakatokset arvioidaan, yksi havainto

3) Koneet ja välineet

- Hiomakoneissa, myös käsihiomakoneissa sekä käsikäyttöisessä piikkauskoneessa oltava kohdepoisto. (ei katkaisulaikoissa)
- Nostimet, nosturit, pumpput kantavalla tasaisella ja alustalla (tukilevyt) + varoaluen huomioiminen
- Sahassa suojat (jakoveitsi+teräsuojaus) sekä työntökahva ja sisätiloissa kohdepoisto. Myös kääntöpöytäsaahassa oltava jakoveitsi ja teräsuojaus, kun se on halkaisuasennossa.

Arvioidaan teränsuojan osalta myös katkaisuasennossa, jolloin suojan oltava toimintakuntoinen. Työmaasahoissa (katkaisu ja halkaisusahoissa) kohdepoisto arvioidaan sisätiloissa TR:ssä koneisiin ja laitteisiin. Jos kohdepoistoa ei ole kone merkataan väärin. Yksi merkintä kokonaisuutena sahasta.

- Hitsauskalustossa takaiskuventtiilit, takatulisuojat, hanska + sammutin. Letkujen liitokset asianmukaisesti toteutettu valmistajan ohjeiden mukaisesti. Hitsauskaasupullot tulee olla kiinnitettynä. Mikäli letkut ja pullot eri kerroksessa välittömällä kulkuyhteydellä, sammuttimien tulee olla molemmissa kerroksissa (kärry + työpiste). Työpisteen arvio riskinotto kohtaan. Mikäli letku ja pullot eri kerroksissa ilman välitöntä kulkuyhteyttä, väärin merkintä riskinottoon. Hitsauspullojen voidaan katsoa olevan varastoituna, jos hitsauspilli on irrotettu. Tällöin hitsauskärryissä ei edellytetä sammutinta/hanskaa ja voidaan tehdä oikein merkintä, jos muuten kunnossa.
Työkäytössä olevat nestekaasupullot arvioidaan. Kaasupullot tulee olla pystyasennossa ja tukevalla alustalla. Pulloa siirrettäessä suojakuvun(kaulus) oltava paikoillaan. Venttiilin on oltava kiinni, kun kaasu ei käytössä. (Suojakupu(kaulus) ei ole nostamista varten)
- Elementtifakin sijoitus tasaisella alustalla ja kammat lukittu jokaisen elementin kohdalla.
- Betonisiilot sijoitus tasaisella alustalla
- Nostoapuvälineet:
  - Kaikki nostoapuvälineet ja nostoon käytettävät astiat (mm.kuljetushäkit) arvioidaan työmaalla yhtenä havaintona jokainen. Alhaalla varastoalueella / konteissa / varastoissa olevia ei arvioida. Lisäksi katsotaan silmämääräisesti, että ovat ehjät.
  - Maksimikuorma merkitty kaikissa nostoon käytettävissä apuvälineissä, myös kuljetushäkeissä ja korvakkeilla olevissa kottikärryissä, jos niitä käytetään nostoon (=ovat esim.holvilla).
  - Nostoapuvälineessä, kuten nostoraksissa, -palkissa, -saksissa, tai vastaavissa, on oltava lisäksi ce-merkintä.
  - Raudoitteiden nostamiseen tarkoitetut nostovaijerit ja ce-merkittömät nostovyöt muussa nostotyössä eivät ole hyväksytyt.
  - Tynnyrinpuolikas, jossa on nostamista varten reiät, aiheuttaa aina ”väärin” merkinnän ilman kehikkoa. Kehikko vailla maksimikuormamerkintöjä, tehdään siitä väärin havainto. Mikäli kehikossa on maksimikuorma merkitty → oikein havainto.
- Muita kuin tulitöissä olevia sammuttimia ei arvioida TR-mittauksessa
- Käsityökoneita ei arvioida. Voi tulla riskinottoon, jos havaitaan puutteita, esim. rälläkän suojus tai rikkinäinen johto tms.
- Henkilönostimien määräaikaistarkastuksia ja työmaan käyttöönottotarkastuksia ei arvioida TR-mittauksessa.

4) Putoamissuojaus

- Kaidekokonaisuus: käsijohde, välijohde ja jalkalista tai verkkokaide, levy tms. Kaiteiden tulee olla lukittuina. Jos johteet irti ja voivat siirtyä tai pudota, niin väärin merkintä kaideosasta. Myös vastapainokaiteissa tulee olla jalkalista.
- Kaidekorkeus vähintään 1,0 metriä. Suojakaiteessa pitää aina olla välijohde niin, että johteiden pystysuunnassa mitattu vapaa väli on enintään 0,5 metriä. Suojakaiteessa ei saa olla vaakasuoraan mitattuna 0,25 metriä suurempaa rakoja. Välijohde ei saa olla siten vinossa, että em. vapaa väli ylittyisi.
- Henkilönostimen käyttöalueella kaikki reunat, aukot ja alustan tasoerot on suojattava siten, että nostinta voidaan käyttää turvallisesti.
- Sähkökeskukset voivat olla kiinnitetty kaiteisiin, jos kaide ei pääse siirtymään/liikkumaan. Muuta materiaalia ei voi pinota kaiteita vasten, jos pinottu niin väärin-merkintä putoamissuojaukseen kaiteen osalta.
- Jokaisesta reunasta tai aukosta yksi havainto. Pitkät kaiteet / pilariväli: useampana havaintona. Jos pilariväli ei katkaise todellisuudessa kaidetta; esimerkiksi pilari luhtikäytävällä ja kaide jatkuu sen takana yhtenäisenä, arvioidaan yhtenä havaintona ruutujaon mukaan.
- Kerrosvälien lopullisten portaiden työnaikaisista kaiteista yksi havainto per kerrosväli. Lepotason putoamissuojauksesta oma havainto. Porraskaiteissa oltava myös jalkalista, jos eivät ole ns.reisilankullisia rakenteeltaan. Portaissa, porrastasoissa, hissikuiluissa ja luhtikäytävissä oltava kaide aina myös alle 2 metrin putoamismatkalla (hissikuilut, luhtikäytävän reunat, jos yli 0,5m kerrostasoa alempana) (pois lukien työnaikaiset askelmat).
- Jos lopullisessa kaiteessa on rako alhaalla tai kaide pystypienä mallinen, on jalkalista tarvittaessa lisättävä (putoavien esineiden estäminen tarpeen). Mittaaja arvioi tapauskohtaisesti; tarve jalkalistalle on jos töitä tehdään vieressä ja mahdollisuus pudota tavaroita/jätteitä portaista. Jos ei tarvetta lisätä jalkalistaa, ei lopullista kaidetta merkitä oikein tai väärin merkinnällä (jos jalkalista lisätty->oikein merkintä).
- Jos lopullinen kaide on keskeneräisenä liian matala / jos alkuperäinen kaide korjausrakennuskohteissa on liian matala, on kaidekorotus tehtävä rakennustyön ajaksi(1,0m), jotta tulee oikein merkintä.
- Parvekkeen kaiteista yksi havainto kokonaisuudessaan per huoneiston parveke. Jos parvekkeiden väliseinät puuttuvat, mutta selkeästi huoneistokohtainen, niin tehdään merkinnät useampana parvekkeena / kuten siinä olisi väliseinä.
- Mikäli parvekkeelta puuttuu kaiteet ja ovesta on lappu ”kulku kielletty” sekä kahva poistettu, se merkitään väärin-havaintona. Jos parvekeovesta kahva pois ja kahvan kohdalla

peitelevy tai muu kiinteä suojaus ("sokean miehen kilpi", ruuvi ruuvattu tms.), merkitään oikein-havaintona (ei tarvitse "kulku kielletty" lappua).

- Yksi havainto kaivannon (yli 2m syvä tai muu tapaturmanvaara) reunojen putoamissuojauksesta, jos pieni kaivanto. Jos laaja kaivanto, arvioidaan jokainen sivu putoamissuojauksen osalta erikseen.
- Kaivannon sortumavaara arvioidaan yhtenä, jos pieni kaivanto. Laajassa kaivannossa arvioidaan joka sivu erikseen.
- Yksi putoamisvaarallisen alueen rajauksesta per sivu. Lippusiima käy rajaukseen elementtiasennus tms. vaiheessa sekä kaivantojen rajauksessa, jos vähintään 1,5 m etäisyydellä reunasta. Lippusiima käy myös tasakaton keskellä tehtäviin viimeistelyvaiheen rajaukseen. Kuitenkin, jos kulku muualta kuin huoltoaukosta keskeltä, niin kulun kohta arvioidaan reunalta omanaan ja siihen ei lippusiima kelpaa reunoille (jos ei saada riittävän etäälle putoamisvaarallisesta kohdasta).
- Ikkuna-aukoista (alle 1m) jokaisesta yksi havainto erikseen, jos putoamiskorkeus on yli 2 metriä tai muu tapaturmanvaara.
- Vesikaton kaiteesta tehdään havainto jokaisesta vapaasta reunasta.
- Jos pohjalankkua vasten on laitettu noin 100 mm korkea pelti lattiavalua varten, silloin tulee havaintoihin "oikein" merkintä, jos muut johteet kunnossa.
- Putoamisen estävässä suojakannessa tulee olla selvästi näkyvä merkintä. Suojakannen tulee olla siten kiinnitetty, että sitä ei saa potkaisemalla pois paikaltaan.
- Aukot suojattava myös esimerkiksi luhtikäytävän sisäreunassa ja parvekkeen/kynnyksen välissä sekä telineen ja rakenteen välissä kulkureitillä.
- Jalkaa pienemmät suojaamattomat aukot (yli 10*10cm aukot) aiheuttavat väärin – merkinnän, jos ne ovat huoneistossa kulkujen tai työalueiden välittömässä läheisyydessä siten, että niihin voi kompastua. Huoneistoissa seinän vieressä olevat pienet, jalkaa pienemmät, aukot eivät aiheuta väärin merkintää, jos eivät kulkureitillä eikä putoava materiaali aiheuta erityistä riskiä alapuolelle. Esimerkiksi keskellä saneerattavaa kylpyhuonetta olevat aukot (yli 10*10 cm) on suojattava
- Jalan mentävät aukot suojattava jokaisesta kohtaa
- Sellaiset aukot voidaan jättää arvioimatta, joihin on jo asennettu kiinteistötekniisiä laitteita ja jotka eivät ole kulkutien välittömässä läheisyydessä eikä jalka mahdu aukkoon. Aukko kuitenkin arvioidaan, jos vapaa aukko on vielä putkista tms. huolimatta sellainen, että siihen mahtuu jalka (voi tulla oikein tai väärin). Arvioidaan myös, jos kulkujen, esimerkiksi käytävien, kohdalla siihen voi kompastua (10*10 cm). Aukkosuoja voi olla myös pystyssä, jos sen siirtyminen pois paikaltaan on estetty luotettavasti ja tavaroiden putoaminen aukosta on estetty.
- Kun kaiteilla suojattu suuri aukko (sivu yli 2 m) tai kaiteet ovat rajoittunut kulmistaan pilareihin, siitä tehdään havainnot joka sivulta erikseen.

5) Sähkö ja valaistus

- Sähkökeskukset ja kaapelit tarvittaessa ripustettu

- Jos kerrostasoilla kompastumisriski (eivät mahdu seinän viereen tai kaapelit kulkuteillä) niin silloin ylös. Ei pääsääntöisesti tarvitse olla ylhäällä, jos mahtuvat käytäville / kerrostasoille.
  - Mikäli keskuksessa ”kehikko” ja keskus on säältä suojattu päältä, niin voi olla ulkonakin maassa-> ei saa olla kosketuksissa maahan (veteen / lumeen)
  - Kaapelit (syötöt ja keskusten väliset) ja keskuksset sijoitettu huoneistoissa siten, etteivät aiheuta kompastumisvaaraa (< 0,5 m seinästä.) Lähtökohtaisesti mahdollisimman lähelle seinän viertä.
  - Keskusten edessä tulee olla vapaata tilaa vähintään 0,5m ja muutenkin pääsyn oltava avoin keskukselle jostakin kohtaa.
- Yleisvalaistuksessa olevien valaisimien tulee olla kiinnitetty. Jos ovat lattialla irti tai nojaavat seiniin, niin väärin-merkintä.
  - Työpistevalaisimesta ei tehdä automaattisesti väärin-merkintää, vaikka on lattialla. Arvioidaan tapauskohtaisesti (työvaiheittain ja tulipalon vaara huomioiden) Työpisteen valaistus väärin, jos valaisin ei ehjä (esim. lasi rikki).
  - Valaisimien, niiden johtojen ja liittimien sekä syöttökaapeleiden tulee olla ehjiä. Jos eivät ole niin väärin merkintä kyseisestä kohtaa.
  - 16 A ja isommat Sähkökeskukset ja -kaapelit arvioidaan ruutujaon mukaan. Samoin valaistus. Eli molemmista maksimissaan yksi per ruutu.
  - Valaistus arvioidaan myös henkilöstötiloista tilakohtaisesti (esim. taukotila, pukutila, peseytymistila)

6) a Järjestys

- Ruudussa ei saa olla jätettä. Jätteeksi katsotaan peukalonpäänkokoiset ja sitä suuremmat kappaleet, jotka voivat aiheuttaa tapaturmanvaaran. Muutama yli peukalonpään kokoinen kappale parvekkeella ei aiheuta väärin merkintää huoneistoon, jos muuten siisti.
- Parvekkeen järjestys kuuluu osana huoneistoa eli yhteensä yksi havainto.
- Liukkauden torjunta arvioidaan yhdessä muun järjestyksen kanssa samassa havainnossa.
- Teline- ja nousuteistä järjestyshavainto ruutujaon mukaisesti (nousutien järjestys ei arvioida siirreltävästä telineistä). Porrastornista yksi järjestyshavainto kokonaisuudessaan. Työhön kuuluvaa jätettä saa olla työtasoilla kohtuullisesti, jos työt käynnissä.
- Kiinteiden ja työnaikaisten nousuteiden järjestys arvioidaan järjestykseen omana havaintona.
- Muutamia pieniä villan palat, jotka painuvat jalan alla eikä niistä tule kompastumisvaaraa eivät aiheuta väärin-merkintää.
- Materiaalit ja roikat eivät saa olla työnteon ja liikkumisen reiteillä, jos ovat niin väärin merkintä.

- Mikäli katosta roikkuvat sähköjohdot tai niiden suojaputket ovat siten, että kulkutiellä todellinen törmäysvaara, järjestyshavaintoon väärin merkintä yleisjärjestyksen osalta.
- Materiaalit ”nipuissa” varastoituna. Putket, raudat tms eivät saa olla irti lattioilla, vaan ne tulee olla koolinkien, lavojen tms päällä, jossa ne pysyvät.
- Kattotuolit, acot, suurmuotit, tönärit tai muut varastoidut materiaalit ovat siten, että ne voivat kaatua, niin väärin merkintä yleisjärjestyksen osalta. Materiaalit ”nipuissa” varastoituna ja tuettuina ovat oikein merkintä yleisjärjestyksessä, jos ei muuta jätettä. Vain yksimerkintä yleisjärjestyksestä per ruutu
- Jäteastiat arvioidaan aina omanaan ruuduissa (työskentelyalueella). Jättesäkit ilman kehikkoja/laatikoita eivät ole oikein-merkittäviä. Jos jättesäkit ovat kehikoissa tai laatikoissa, jotka on tarkoitettu ja suunniteltu jättesäkeille, arvioidaan ne oikein merkinnällä, jos jätettä mahtuu niihin. Jos suursäkkejä, jotka osoitettu/ merkattu jätteelle niin OK, mikäli ne on lavojen päällä tai ne voidaan siirtää asianmukaisesti (koneellisesti). Jäteastioita ei arvioida, mikäli ne odottavat tyhjennystä määrättyssä paikassa. Huoneistoissa olevat täydet jäteastiat aiheuttavat väärin-merkinnän, jos ei ole tyhjennystä varten koontipaikka.
- Ulkona sijaitsevista jätelavoista tehdään kustakin oikein merkintä, jos jätettä mahtuu.
- Kulkureiteillä ja työpisteissä (työvaiheeseen kuulumattomat) olevat, suojaamattomat harjateräkset arvioidaan TR:ssä. Havainto tehdään järjestyskenttään kulkuteitä painottaen. Vain yksi merkintä per ruutu yhdessä yleisjärjestyksen kanssa.
- Edellisen työvaiheen jälkeen työpiste tulee olla siivottu. Lastalla kasaan vedetyt jätetasat aiheuttavat väärin-merkinnän.
- Järjestys havainnot tehdään ruutujaolle, jolloin arvioidaan ruutu kerrallaan. Mikäli työvaihe loppunut ruudusta, tulee sen olla siivottu. Työhön kuuluvaa jätettä saa olla siinä ruudussa, jos työt käynnissä. Jos työtä ei tehdä ruudussa ja jätettä ruudussa, niin silloin väärin-merkintä.
- Työmaalla selvästi varastoituna olevat kaasupullot merkitään järjestykseen yhtenä merkintänä yleisjärjestyksen kanssa. Kaasupullon venttiilien pitää olla suljetut, kun pullo ei ole käytössä. Kaasupullot säilytetään pystyasennossa ja niiden kaatuminen oltava estetty. Suojakuvun on oltava paikallaan ja tukevasti kiinni. Kaasupulloja tulee säilyttää siihen tarkoitukseen varatussa tilassa, hyvin tuulettuvassa paikassa.
- Ruutujen yleisjärjestyksen lisäksi järjestyshavainto tehdään työpisteistä kuten putkimiehenasema, työmaasirkkelin ympäristö ja raudoitustyöpiste. Näissä työpisteissä tulee liikkumisen olla turvallista ja niissä tulee olla jäteastia. Jos työpisteessä ei ole jäteastiaa, vaikka olisi tarkastushetkellä muuten siisti, tehdään väärin merkintä.
- Roskakärryt arvioidaan jäteastioiksi, jos eivät ole nostokäytössä eli arvioidaan koneisiin ja laitteisiin.
- Katoilla olevat materiaalit aiheuttavat väärin merkinnän ruudusta yleisjärjestykseen, vaikka materiaalit pinoissa, mutta pääsevät tuulen mukana liikkumaan / siirtymään.

- Henkilöstötilat arvioidaan tilakohtaisesti (esim. taukotila, pukutila, peseytymistila)
- Varastokontit arvioidaan, mikäli niihin on vapaa pääsy

b Pölyisyys

- Rakennuksen vaipan katsotaan olevan ummessa, kun vesi ei sada sisään. Ikkuna- ja oviaukoissa voi olla muovit. Ei voida välttyä pölyn arvioimiselta, jos jätetään esim. muutama ulko-ovi pois paikoiltaan. Tarkastaja (mittaaja) arvioi imurisiivouksen aloittamisen ajankohdan järkevyyden. jos kosteutta latioilla, ei ole järkevä aloittaa imurisiivousta.
- Huoneistossa tehdään pölyä aiheuttavaa työtä, silloin pölyä ei arvioida lainkaan. Huoneiston lattialla on paljon jaloissa kulkeutunutta hiekkaa sisäänkäyntikerroksessa, silloin pölyä ei arvioida lainkaan.
- Pölyisyys havainnot tehdään ruutujaolla, jolloin arvioidaan ruutu kerrallaan. Pölyä ei arvioida työvaiheesta, josta pöly syntyy vaan havainnointi menee Työskentely (suojaimet) ja Koneet (kohdepoisto) kohtaan. Pölyn leviäminen ympäröiviin tiloihin estettävä, mikäli näin ei ole->voi aiheuttaa väärin merkinnän ympäröivästä ruudusta.
- Lastalla kasaan vedetyt pölykasat aiheuttavat väärin-merkinnän.
- Henkilöstötilat arvioidaan tilakohtaisesti (esim. taukotila, pukutila, peseytymistila)